

Abonamentul:

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 frc., $\frac{1}{2}$
an 9 frc., $\frac{1}{4}$ an
4 frc. 50 cm.

Fóea apare în fiecare
Sâmbătă.

Unirea

Insertiuni:

Un şir garmond:
odată 14 fl., a doua
oră 12 fl., a treia
oră 10 fl.

Tot ce privesce fóia,
să se adreseze la: Re-
dacţiunea şi admini-
straţiunea „Unirei”
în
Blaş.

Fóe bisericescă-politică.**Anul XIV.****Blaş 23 Ianuar 1904****Numérul 4.**

Unirea Românilor Macedoneni cu biserica Română.

— Glasul unui Român Macedonean. —

Un român macedonean, fost profesor, ne trimite următorul important articol, căruia ne grăbim a-l da locul în fruntea foii noastre. Autorul aduce din nou în discuţiune o idee, pentru realizarea căreia au luptat şi alţi bărbaţi de inimă a României.

Revoluţiunea bulgărescă de astă-vară în Macedonia, pe lângă ororile pricinuite populaţiunii creştine şi musulmane, a avut şi un bun efect mai ales pentru elementul românesc din Imperiul Otoman; de óre ce până acum acest element de rasă latină a fost cu totul ignorat de puterile Europene. — Acastă neatenţiune din partea Europei a fost provenită din neapăsarea noastră pe de o parte, iar pe de alta de numeroşele publicaţiuni cu tendinţe ostile nouă de către agenţii grecismului şi slavismului, cari de ani de zile împănază pressa străină cu neadevăruri sfruntate; şi acesta spre aducere la îndeplinire a visului lor de a nimici Imperiul Otoman şi a încorpora provinciile otomane regatului Elen şi principatului Bulgar.

Cu sistema acesta de a falsifica adevărul, mai ales grecii profitând de buna credinţă a Europei, au realizat anexarea Thesaliei; iar Bulgarii a Rumeliei orientale.

Acum, punându-se capăt revoluţiunii bulgăresci, pressa străină s'a grăbit a trimite la faţa locului reprezentanţi spre a se convinge de visu de starea populaţiunii, cum şi de situaţiunea ei ethnică. Aceşti reprezentanţi ai pressei Europene au rămas uimiţi, când au constatat, că în Turcia există un element compact de Români, stabiliţi prin oraşe şi comune, vorbind limba românească.

Acum, când mişelia grecescă s'a dovedit, când cruđimea bulgărescă a revoltat lumea întregă şi lumină a început a se face, mă întreb: Ce atitudine va trebui să luăm pe viitor noi Românii de la Pind, faţa de greci şi slavi? Dacă vom sta şi de aici înainte în amortéla de până acum, atunci ce viitor ne aşteptă? Cu siguranţă: ştergerea noastră din peninsula Balcanică ca rasă latină.

Ei bine! Ca să evităm pe viitor o asemenea primejdie, datorî sintem, noi acestia, ce ne-am adăpat în şcolile noastre naţionale, să dovedim Europei culte, că în Imperiul Otoman mai există o naţiune viguroasă, pacinică, muncitoare şi această naţiune, este naţiunea românească.

Să ne punem dar pe muncă cu mic cu mare. Şi cari vor fi mijlócele noastre de luptă pe viitor, spre a ne emancipa de înriurirea grecescă şi slavă?

După părerea mea cred, că este şi logic şi uman a nu întrebuiţa mijlóce barbare ca Bulgarii şi mijlóce perfide ca Grecii, ci să mergem pe calea adevărului şi a bunului simţ; şi anume să dovedim întâiu, că sintem un popor credincios Majestăţii Sale Sultanului, că nu avem veleităţi ostile de cuceriri ca Grecii şi Slavii; şi al doilea să ne adresăm lumii civilizate, că existăm ca naţiune în Turcia şi merităm atenţiunea Europei. Spre acest scop ni se incumbă datoria să răspândim prin publicitate dorinţele noastre naţionale şi să găsim mijlócele eficace, cari ne vor emancipa de influinţa străină.

În primul cas, de o cam dată, subsemnatul, după un studiu minuţios, supun la cunoştinţa onor. public o statistică a elementului românesc din Turcia, *) prin care se va constata ceea-ce

*) Va urma în numărul următor.

Red.

sustinem; iar în al doilea cas propun connaţionalilor mei, că după atâtea lupte şi înterveniri zădarnice pe lângă Patriarchia Grecescă din Constantinopol, de a ne recunoşce biserica noastră naţională, singurul mijloc este de a rupe odată pentru tot de una relaţiunile noastre cu această autoritate biserecescă, şi a ne îndrepta privirile noastre aiurea, şi anume la adevărata şi dumnezeesca biserică a lui Christos de la Roma, mama Româanismului.

Să cerem dar unirea bisericei noastre române cu biserica romană, singura care ne pôte apăra naţionalitatea noastră de influinţa grecescă, şi în scurt timp ne pôte acorda autocefalia bisericei noastre.

Procedând ast fel, ne vom bucura de drepturile noastre legale şi vom paşi cu paşi repeđi spre civilisaţiune, rupând cu desăvârşire cu trecutul nostru plin de ignoranţă, datorită exclusiv bisericii şi culturii grecesci.

Sint incredinţat, de mai înainte, că voi fi desaprobat de connaţionalii mei de emiterea acestei păreri, ca fiind greşită şi mi se va obiecta, ca nu este patriotic a ne infenda unei autorităţi mai puternice ca cea grecescă sau bulgărescă.

Pentru susţinerea părerilor mele documentate, le voi dovedi în câte-va articole. că părerile mele nu numai că nu sint greşite şi antipatriotice, dar salvatóre şi pline de patriotism.

Un român Macedonean.

Completarea Capitlului.

Duminea trecută, înainte de începerea sftei liturgii, Escel. Sa Mitropolitul Victor, îmbrăcat în mandie şi camilafcă, s'a aşezat pe tetrapod şi având înaintea sa pe cei patru canonicî, ce se promovau, respective instală, le-a adresat următoarele cuvinte:

Cumpăraţi**Cumpăraţi****Calendariul Unirei pe anul 1904.**

— Cu un frumos calendar de părete. —

Preţul 50 fl. plus 10 fl. porto.

„Gătiți calea Domnului, drept
faceți cărările lui“.

S. Marcu I. S.

În 23 August 1832 numise Împăratul și Regele nostru Apostolic Francisc I. pe Ioan Leményi, vicariul capitulariului de Episcop al Făgărașului. Trecură 70 de ani până venise altui bărbat din capitlu Bobianu rîndul să fie chemat la sarcina episcopiei.

În 21/8 Septembrie 1903 chirotonirăm aici de Episcop al Lugosului pe Canonicul scholiarcha al acestui Preaven. Capitlu metropolitan, pe prelatul domestic al Pontifului roman Dr. Vasile Hossu de Kis Nyires, denumit la acea treptă de Maiestatea Sa sacratissimă Francisc Iosif I. Împărat al Austriei, și Regele nostru apostolic cu preafnalta rezoluțiune din 10 Maiu 1903.

Locul de canonic scholiarcha devenise astfel vacant de drept și în faptă, și amăsurat așezămintelor din literele fundamentale de dtul 1 Februar 1807, avea să se umple prin promoțiune graduală.

În urma propozițiunii preaumilite, ce am făcut-o cu dtul 28 Septembrie 1903, Nr. 5749, Maiestatea Sa Cesarea și apostolică regescă prin rezoluțiunea preafnală de dtul Viena, 12 Decembre 1903, împărtășită Nouă cu scrisoarea Escelenției Sale a Domnului Ministru reg. ung. de culte din 23 Decembre 1903 Nr. 100,314, s'a îndurat a încuvenița și a întări promoțiunea Preaonoratului în Christos Frate Dr. Victor Szmigelski canonic cancelariu al acestui Preavenerat Capitlu Metropolitan de canonic scholiarcha, precum și promoțiunea Preaonoratului în Christos Frate Dr. Isidor Marcu, canonic teolog de canonic cancelariu, care în 13 Maiu 1901 fu ales de canonic teolog.

Îar după ce prin promoțiunea acesta locul de canonic teolog după drept și în

faptă devenise vacant: Capitlu Bobian în 1 Ianuar st. n. 1904 adunat în ședința electorală, în formă legală a ales de canonic teolog pe Frăția Sa Preaonorate Stefan Pop, protonotariu consistorial și director al Cancelariei metropolitane după-cum toate aceste mai pe larg se cunosc din prea înaltele diplome colationale, respective din decretul metropolitan de dtul ^{1 Ianuar 1904} _{19 Decembre 1903} Nr. ^{7742—1903 archiep.} _{1—1904 capit.} cari să se cetescă!

Aci diaconul Iacob Popa cetesce în textul original cele două diplome regesci, apoi protodiaconul Micu, diploma mitropolitană. După cetirea acestora Mitropolitul continuă:

Aceste preafnalte litere colationale, respective acest decret metropolitan fură prezentate, cetite și publicate în ședința capitulară din 16 Ianuariu 1904 sub Nr. 10, și fură primite cu devoțiune omagială, și după ce canonicii promovați și cel ales făcură în aceeași ședință capitularie profesiunea credinței catolice: mie mi-se dede ocaziunea onorifică, ca rugat de Preaveneratul Capitlu Metropolitan, să introduc în stălele lor cvenite pe canonicii acum promovați, și pe cel ales, și să-i fac arătați ca pe cei ce de aci încolo au să cuprindă trepte nouă în Canonul acestei S. Biserice Catedrale Metropolitane de Alba-Iulia și de Făgărașiu cu hramul Preasantei Treime din Blaș.

Binevoiesce dară Preaonorate în Christos Frate canonic cancellariu Dr. Victor Szmigelski a cuprinde scaunul de canonic scholiarcha, care dacă rămase vacant dintr'un îndemn rar a se adeveri, și de faust auguriu pentru această biserică: din grația preafnală este astăzi împlinit prin cel ce cu asemenea zel dorește a servi cuvintului adevărului, întru lungime de zile!

Pre legea procedurii cuprinde Preaonorate în Christos Frate canonic referendarie Alesandre Uilacanu, scaunul în corul capitular rămas vacant prin promoțiunea acum plinită, și stăruie în serviciul sacru spre lauda numelui Celui Preafnal întru lungime de zile!

Tot pentru procedurii se cuvine Preaonoratului în Christos Frate canonic prebendat Ioan V. Rusu, pentru adăncele-i bătrânețe absent, scaunul rămas vacant după canonicul referendar. Stăpânescă-l în pace întru lungime de zile!

Binevoiesce Preaonorate în Christos Frate canonic teolog Dr. Isidor Marcu a cuprinde scaunul de canonic cancelar, la care Te-a înaintat grația preafnală, și prețuind înaltele chemări, cărora servesci în interesul educațiunii Veneratului cler, și al administrațiunii justiției: „să cunoscem unul pe altul spre îndemnarea dragostei și a faptelor bune!“¹⁾ ca să luăm răsplata făgăduinței întru mulțimea bunătăților ce vor să fie. Darul Domnului cu noi întru lungime de zile!

Binevoiesce în urmă Preaonorate în Christos Frate Protonotar Consistorial Stefan Pop a cuprinde scaunul de canonic teolog, la care Te-a ales încrederea Preaveneratului Capitlu Bobian, și ustenele administrațiunii ecclesiastice purtate într'un șir îndelungat de ani la oficiul nostru archidieceșan, schimbă-le de aci încolo cu serviții mai de-aprope provădate în literele fundamentale ale Veneratului Capitlu Bobian. Pre lângă binecuvîntarea archierescă primesce din partea noastră recunoștința cuvenită statorniciei în lucrul servițiului public, care virtute să te petrecă și în chemarea nouă, întru lungime de zile!

¹⁾ Evrei X. 24.

FEUILLETON.

În fața pădurii.

Săracă pădure! Cât ești de golă — cât ești de pustie! Nu mai boibotesce neastîmpăratu-ți isvor de astă vară. triste și amurțite, pe crengile uscate, stați paserile drăguțe, reamintindu-și în gânduri cântecul iubirii, fericitul de odinioară. . . Deslănțuit și fioros — de-alungul pădurii — își cântă sălbaticul vînt cântecul ternii. . .

Unde ți-s podobeale tale de astă vară, frumșețile, farmecul tău — pădure, de stai atât de pustie, de golă și uitată acum?

Ești mîrtă, ești rece — înghețată, peste linioliul alb al zăpezii să alungă sălbatic al morții fior, — ești înfiorătoare ești respingătoare azi. . . Înțelegi!?

Înțelegi tu prea bine, pădure — te înțeleg și eu de ce ești așa. . . Dar e rostul naturii să fi!

Pustie, și mîrtă și rece ești azi. — dar tîneră, frumoasă și în flăoarea vieții vei fi mâine

Adăpostii-vor palaturile tale din funze desprinse, iarăși — tot ce iubirea vieții — și viața iubirii cuprinde! . . . Și raze de soare — și raze de lună, și cântec de paseri — și murmur de ape și flori scînteitoare — și doi ochi iubii, împleți-și-vor în taină — poemul iubirii.

— Vești bine — vei fi! Căci astă ți-i rostul: să mori — să renvi mai frumoasă ca înainte!

— O, dar e trist, e dureros de trist când mă gândesc la rostul firii omenești! . . . Sum încă tîner, — așa cum e flăoarea în mijtul înfloririi! — Dar nu înțeleg, atunci de ce atîtea simțiri dureroase mi-au cutropit de pe acum, biata inimă din mine. . . Dîr nu vreau să mor încă, — mă înfior!

Înțelegi-mi durerea, pădure? Tu vei reinvia iarăși cu întreagați comoră de plăceri, — dar reinvia-mi-va inima mea aceeași, la surisu-ți dintâi?

Desigur nu. Pentru noi e întorsă Povestea. Ce a fost odată-odată, nurevine mai mult!

Câte terni fiorose ți-au dus cântarea și frunza, — atîtea rînduri de iluzii, plăceri și de nădejdi sburate-au din peptu-mi cu gândul viclean, să nu mai revină. . .

Amintirile? Vor ținea și aste eată-va vreme, apoi s'or pierde și ele — s'or risipi.

Dar prietini! Da avut-am prietini și eu, dar sciu eu pe unde-or rătăci ei azi. Ne-am despărțit așa într-o frumoasă zi de vară, ca să nu ne întâlnim mai mult. . . Totuși de vre-o doi—trei mai sciu până acum, dar departe-s și aștia — departe. . . Și apoi căldura unei inimi prietinesci nu o poți transmite prin slovele din spățul unor hărții nestîmțitoare. . .

— Și ast fel sărac — cu mult mai sărac, dragă pădure, te voi saluta în zorii primăverii. Când mi-l vedea, tu însuși te vei spăria de mine. . .

Dar ast fel e rostul firii omenești. Azi una mâine alta, până când și cea mai din urmă iluzie îți plere. . .

Pe când tu mergi înainte — noi dăm înapoi!

— Vești ast fel ni-e sôrtea!

Din jalea ta amară, pădure, înțeleg că tu ai vrea să scii, de unde jocul sorții acesta — de ce?

De unde, de ce? Ca și cum ași scii să-ți spui eu. Dar nu sciu, pădure nu sciu. — și chiar de ași scii nici atunci nu ți-ași spune.

Căci azi nici nu e bine să spui ceea ce scii, ceea ce de abia mai simțesci încă. Așa, ca mulți alții, mă învîrt și eu în lume. Nu spun ce sciu — spun ce nu sciu, nu vîd ce să petrece — vîd ce ar trebui să se petreacă. . .

Tăcem mereu și totuși ne pricepem de minune.

— Alt șir de veacuri trăim azi pădure, și tu gîndesci să mai fim omeni vechi, nepricepuți și stîngaci! . . .

Azi urim, pe cel ce plîng — dar ne întorcem de la cel ce nu plîng; — azi osîndim pe cel ce rid, timbrălon-i de nșuratic — dar urgisim pe cel ce nu rid! . .

Înțelegi tu pădure, cum trece azi viața? . . .

. . . Și se făcu de odată un viscol șuerător — val de sch nteți de zăpadă alunga vîntul în fereaștră-mi. . .

Îuse pădurii nu-i pasă de viscol, dar teia înfătoșarea unei vederi imaginare.

Din fața ei ceteam lăunurt: „Atunci zadar mai cauți copile iubire — idealism!“

Ilan.

Și acum Preanonrat Capitul Metropolitan! vădând întregit din nou Canonul acestei sante biserice metropolitane, să ne închinăm Providenței divine, să-I mulțămim de totă darea cea bună, între cari pentru un colegiu așa venerând, ocupa locul întâiu întregitatea numărului membrilor rînduiți.

Înibărbătându-ne împrumutat prin exemplul faptelor bune, avem să mijlocim, ca grija tuturor bisericelor acestei alme arhidiecece, de Dumnezeu cinstite, să lea un avânt ca acela, cât singuratecele spriginite de taria morală a întregului, să fie în stare a resista seduțiunii, ce ne stă asupra cu năvală, până aci de abia cunoscută. — „Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui“^{*)}.

Aducă-și aminte fie carele dintre noi de cuvintele Apostolului „Că nu ne-au pus pe noi Dumnezeu spre mânia, ci spre dobândirea mântuirii prin Domnul Nostru Isus Christos“^{*)}; căruia i-se cuvine mărire, onore și închinăciune, împreună cu cel fără de început al lui Părinte, cu preasântul și bunul și de viață făcătorul Spiritului lui; acum și pururea și în vecii vecilor. *Amin.*

La fiecare Escel. Sa îi arată cu mâna locul ce are să-l ocupe, iar prof. Papiu cânta: Mulți ani!

Ocupându-și cu toții locurile canonicul Dr. V. Szmigelski, cel dintăiu promovat mulțumind bunului Arhiepiscop pentru îndeplinirea acestei ceremonii zice următoarele:

Înalt preasfințite Domnule Mitropolit! Satorit este omului o dată să moră, și datorința lui cea mai de frunte este, ca mortea să-i fie fericită. Arhiepiscopul Michail de Orade și-a plinit datorința acésta. Chizeșia, că mortea lui a fost fericită ne este și binecuvintarea, cu carea Dumnezeu a binecuvintat după mortea lui diecesele de Orade și de Lugos. Și mândrie curată trebuie să ne stăpânescă pe noi, pe membrii capitolului catedralei acesteia, că a avut parte, ca Dumnezeu din mijlocul nostru să-și alegă o uneltă a binecuvintării acesteia. Și după acestea ce a restat alta, fără numai ca Escelența Văstră să Vă îngrijiiți de umplerea golului,

*) S. Marcu I. 3.

*) I. Tesalon V. 9.

M A R I E I.

Cioplită din cêră, cu fața 'n vâpaie
Te vîd eû Feciôră, cinstită de sfinți,
Cu fruntea senină,
Cu ochii 'n lumină,
Cu gând de părinți.

Iubirea-ți e soră și darul cu tine,
Toți trei împreună plutiți peste noi
Cu aripă de pază.
Pururea veghiază
Prea bună 'n nevoi.

Sub scutul Țeû tare și plin de mărire
Noi tîrcem al vieții lung fir înădit,
Iubirea ni-e arma,
„Isusé“ alarma,
Tu fiu mult iubit.

Și învingem, căci brațu-ți mai tare ca stîncă
Ne duce 'nainte cu pașii măreți...
Cu gândul la tine,
Cu ochiul spre bine
Cădem cei răsleți.

Jecol.

carele în urma dispozițiunii acesteia a promiei dumnezeesci s'a născut în șirul nostru? Și Escelența Văstră o ați și făcut acésta cu gândul cel mai bun și cel mai curat. Noul soț al nostru și în tocmai și noi cești din grația Maiestății Sale promovați a bună samă ne-am propus, să putem zice în tot de una cu Apostolul, că slugi netrebnice sîntem, ce ne-a căutat, să facem, am făcut. Într'aceea înse tot rodul bun al lucrării noastre atrîna de la Părintele luminilor, de la carele este tot darul cel bun și desvârșit. Fie ca binecuvintarea arhierescă a Escelenței Văstre să ne fie arvuna darului. Îți mulțămim, Escelență, și dăruescă-Vă Dumnezeu Bisericii sale întru zile îndelungate!

Chorul cântă „Mulți ani“ și Escelența Sa depunând ornatele și ocupându-și locul său se începe sta liturgie, celebrată de sărbătoriți. După biserică noul canonic Rsmul Stefan Pop primi felicitările rudeniilor, amicilor și cunoscuților. Printre gratulanți a fost și Escelența Sa Mitropolitul, membrii Ven. Capitul și întregă inteligența română din Blaș.

La 1 oră Mitropolitul a dat prânz, la care au fost invitați toți membrii consistoriali. Pentru noul canonic a tostat ven. preposit Ioan M. Moldovan. A răspuns cel ales, mulțumind de onorea de care a fost împărțit, promițînd, că va nisui din toate puterile să se facă vrednic de ea. Închină în sănătatea prepositului.

Adaagem de închiere o mică coincidență: noul canonic are vrîsta de 44 ani și e al 44 canonic de la înființarea Capitulului.

Instituțiune folositoare. Cerculariul mitropolitan nr. 84. publică raportul direcțiunii reuniunii arhidiececane de asigurare contra focului pentru anul 1903. Scotem câteva cifre dat fiind importanța acestei folositoare instituțiuni.

Reuniunea are în asigurare realități în valoare de aproape 1 mil. 700 cor. pentru cari a încasat peste 8600 premii curente și restante. Fondul de rezervă la sfîrșitul lui 902 a fost de peste 23. mil cor. În anul trecut a plătit despăgubiri 729 cor. totalul despăgubirilor în decursul celor 5 $\frac{1}{2}$ ani de existență se ridică la cifra de cor. 6462. Reuniunea și-a estins activitatea până acum nu numai în arhidiececă, ci și peste o parte însemnată a diecesei de Lugos.

R E V I S T E.

Roma. În 6 l. c. a declarat Sfinția Sa de fericit (beatus) pe cei 3 martiri magiari, cari au fost omoriți în Cașovia din partea protestanților, și pe vestita *Ioana d'Arc*. Numele celor 3 martiri magiari e: *Marcus Crisinus (Körösi)* fost canonic de Strigon, *Stefan Pongrácz* și *Melchior Grodecz*, cești doi din urmă Iesuiți.

Germania. Cardinalul *Skrbensky* din Praga are credincioși și în imperiul German. Acum voind să-și facă visitațiunea canonică pe la acestia, mai înainte s'a dus în vizită la Impăratul și la Impărătesă, unde a fost primit cu multă comlesanță. Cardinalul s'a rugat de suverani, să-și întindă mâna de

ocrotire asupra credincioșilor catolici supuși cardinalului, ceea ce i-s'a și promis.

Din Patrie. Când cu adunarea delegațiunilor, ministruul de externe contele *Goluchowski*, a accentuat dreptul de veto al monarhiei cu privire la alegerea papei. Catolicii adevărați și-au exprimat indignarea față cu procedura acésta ilegală, carea vatemă simțemintele lor. Ministrul a cercat să se apere, arătînd că și mai de mult a fost veto acesta, și că acum sint cu mult mai liberi cardinalii în conclavă, de cât mai de mult. De alt fel ne asigură că el încă e catolic, și încă catolic bun. E lucru suspect, că Jidovii i-au sărit întru apărare, și ni-se pare că declarația acésta n'are mai multă valoare de cât aceea alui *Coloman Széll*, ce a fost făcut-o acum doi ani în cameră, că adecă el e catolic bun, și că iubesc pe Papa mai bine ca orî cine. Vorbe frumoșe, dar se asteptă fapte.

În 13 l. c. a murit episcopul de la Besztercebánya, *Carol Rimélyt*, în etate de 79 de ani. A fost instructorul de limba maghiară a fostului moștenitor de tron, Rudolf. A fost un preot bun, și nu a fost șovinist. Acum 3 scaune sint vacante, acesta de la Besztercebánya, cel de la Szepes, și cel din Pécs.

SIMPTOM TRIST.

Ib. 10 Ianuar 1904.

Nimenia nu se îndoesce de aceea că omenii noștri luminați și mai ales vrednicii noștri profesori își bat capul — ca pe toate terenele să ne validăm și noi români. —

Drept aceea adeseori am cetit în prețiosul nostru organ „Unirea“ cum că mediocritățile să lase cartea și să cuprindă fel de fel de meserii, ca ast fel fie care să fie pus la locul său, și să rupem odată cu trecutul când nu aveam decât preoți, învățători, avocați, medici și popor plugar.

Și e foarte drept acésta din celea mai multe puncte de vedere. Tinerii cei slabi în studii nu ar mai chieui pre profesorii lor, nu i-ar opri în loc adeseori, și s-ar putea validata pe o carieră bine aleasă și lor și potrivită mult mai bine decât pe calea sciințelor.

Dar la noi, la români, iăsat-a Dumnezeu să fie alt fel și în casuri de acestea decât cum la alte neamuri este.

Scriitorii acestor șire a observat cu durere, că afară de unele centre românesce, unde meseriașii noștri formeză societăți etc. — în general meșteșugarii să pierd — sint înghițiți de alte popore — și nu mai trăiesc ca români. —

Cel mai mulți se lapadă nu numai de societatea românescă ci chiar și de religiunea lor, numai ca prin acésta mai tare să atesteze că își renegă neamul și limba. Și nu se dau casuri între acești nefericiți de treceri de la religiunea gr-cat. la gr-orientali, ori întors, ei de la ambele confesiuni amintite la reformați.

Ast fel de nefericiți nu cerceteză biserică de loc. — căci de ar cerceta-o, nu ar lua așa de ușor lucrul trecerii de la sânta lor religiune la alte confesiuni, căci

ar auzi în s. biserică datorințele unui creștin adevărat și și-ar păzi legea lor.

Prea Veneratul Consistoriu metropolitan din Blaj. împarte în toți anii ajutoare învățăceilor de meserii — ajutoare la cari mulți din acești nefericiți nu se mai gândesc după ce ajung mari și pot trăi. — ei și vînd ce au mai scump legea părintescă numai să se potă mai bine căpătui, după părerea lor.

Scopul acestor șire e. a atrage atențiunea maritimșilor donatori de ajutoare asupra acestor nefericiți — căci mulți din ei nu le merită; — a atrage atențiunea bravilor noștri profesori asupra acestei împrejurări dureroase și a conștata, că în așa vitrege împrejurări trăim azi, încât trebuie să recunoștem că poporul e condus de Dumnezeu când nu voiesce bucuros a face din fiți săi meșteșugari — căci el știe și vede că-l pierde făcându-l.

Dacă țaranul crește din fiul său — domn, preot ori învățator, bine vede că atunci un își perde odorul ce are, de ôre ce omul adevărat cult, chiar și dacă nu își împlinesce perfect datorințele de creștin. — de legea lui nu se lapadă — și nu se lapadă tocmai din motivul că ține și la neam și la limbă....

... Și când vine în fața preotului ast fel de nefericit meșteșugar ca să se insinue că are voie a trece la reformați nici nu își mai vorbește limba maternă, și de îl întrebă că de când l-a fost la s. biserică? își răspunde că 2—3 ani. La întrebarea că ce îl îndemnă să-și părăsească legea părinților, dă din umeri — însuși se rușinează, și se vede pe fața lui, că nu s'a acceptat la o ast fel de întrebare. — Iar dacă îi spui că mamei biserice care la adăpostit și mîngăiat, el îl cauzează mare durere când o părăsește — precum durere cauzează și mamei ce l'a născut și crescut cu amar și între lacrimi și pe carea el o renegă, — se ivesc lacrimi în ochii nefericitului, — dar tot trece. —

La meserii să dăm dar copil nostru? — da, să-l dăm, dar numai după ce sîntem convinși despre aceea că caracterele lor formate sînt. — alt cum rămăe ceea ce sînt — plugari, căci înca-l nu își pierd amîndouă fericirile și din lumea asta și din cea-alaltă. — Iar unde vedem străduința de fier — chiar lipsind talentul să sprijinim pe străduitor la carte.

E o părere individuală acesta, nu o impun nimănui, ci rog numai pe luminații și banii noștri conducători să mediteze, încât ași puté avea drept.

Ciotul.

Un mic episod de „Bobotează.“

— 20 Ian. 1904.

Nu s'a întimplat nici cu sute de ani înainte de acesta, nici în secolul trecut, ci în cel prezent. Am publicat în biserică deciziunea sinodală referitoare la concubină, și încă cum? Ca să nu fiu susținut, că cetesc pedepse și amenințări neexistente, la fișea liturgii am dat cercularul respectiv în mîna docentului, și după o introducere — predică, l'am recercat să cetască conținutul lui. După cetirea lui a urmat apoi cealaltă parte a predicii, în care nu

sciă acum a cătea ôră am sbiciuit, pe cum numai am sciut, păcatul acesta grozav incubat azi în lungul și latul țării, și după cum arată matriculele parohiilor din jur, practisat din timpuri imemorabile. Am început apoi aplicarea pedepselor la cei renitenți, cu cea mai ușoră: cu denegarea stropirii cu apă sfințită la Bobotează, atît acasă, cît și la „Rîu.“

La denegarea botezului acasă, plîngeau nu numai cei pedepsiți, dară și părinții, frații și surorile celor rătașiți. Eram în cît-va mîndru și mîngăiat, că ei totuși nu sînt așa răi și stricați pe cum îmi era mie teamă, și că mi-am ajuns în parte scopul, șică procedura mea rigorosă, dar și cutezătoare. — zic cutezătoare, căci afară de protopopul tractual și doi-trei preoți din jurul acesta, alții nu au întrebuițat pedepsa aceasta, — își va avea cît de cît efectul dorit. Dar ce surprindere! Inventios e păcătosul! În ziua cealaltă, blăstămății au năvălit cu toții la „Rîu.“ la preotul comunei învecinate, iară alții la „Podul cel mare“ al Blajului și s'au botezat de la Preoții acolo fungenți.

În ziua următoare, spre mirarea mea, am auzit cum au euarat în comună eludarea mea și satisfacțiunea lor diabolăscă: „Ce? o gîndit că rămănem nebotezați! Ne-am botezat noi de la mai mari popi ca ei!“ La moment am sciut apucătura lor miserabilă.

Departe să fiă de mine inculparea „popilor mai mari“ ca mine pentru stropirea lor cu apă sfințită. În orașe vin fel de fel de ômeni la „Rîu“ ca să se boteze, locnitorii bastinași și parveniți de ieri alaltă-ieri, un conglomerat de popor parte necunoscut; dară am crezut, că nu va fi superfluu a releva și această apucătură astută a concubinilor, spre orientarea ulterioară a fraților preoți, cari luptă cu atari necazuri, și cred că foarte puțin vor fi cruțați de această durere sufletăscă. În zădar esplică celui orb sufletesce că acest botez a lui nu este bine primit înaintea lui Dumnezeu căci e stors cu enget rău și înșelăciune, el acesta nu o note cuprinde și malitiă și nepriceperea lui e chiar și explicabilă până la un grad ôre care, căci el rezonă așa: „De ce ne deneagă nōnă botezul numai preotul nostru până când cei din jur, și încă cei de o lege cu el botează pe toți de a valma.“

Aici zace rēul și pîdeca cea mai mare în contra bunelor intențiuni a multor preoți, cu privire la sistarea concubinatelor și sanarea altor datine rele ereditate de la moșii și strămoșii superstițioși și ignoranți: lipsește procedura uniformă și energică, lipsește mintea și voința pentru nisece bagatele comodități și venite personale. Nu cutază să nu voiesc a extrăpa datine rele și păgubitoare pentru binele corporal și spiritual a credincioșilor săi; nici chiar preoți de aceia, pe cari superioritatea bisericăscă l-a distins cu brăne roșii și titule onorari cu cari almintrea le place a se fâli mult. Și așa procedura energică a unor preoți în contra concubinatelor și a altor datine rele — dintre cari unele chiar păgăne — rămăne izolată și sporadică, nu va avea nici un efect, sau numai efecte trecătoare. Dovadă casul din parohia mea, unde până la înăugurarea nefericitelor l-gi politice-

bisericesei, mi-a fost succes a extrăpa cu totul concubinatele, cari de atunci în cōce iară se ivesc diu cînd în cînd, și deși mai tot de una numai pe timp scurt condamnabile și periculoase.

Denegarea unor funcții bisericesei la ast fel de ômeni, se pōte introduce și practisa fără nici un pericol confesional sau personal, cu atît mai virtos, că aplicarea acestei pedepse față de concubină o cere chiar majoritatea sau totalitatea credincioșilor. Nu auzi pe nimenea compătîmîndu-l, ci din contră condamnăndu-l Decă solidaritate și procedură uniformă în estirparea reielor, căci fără de acelea tōte însușțele isolate sînt sbuciumări deșerte.

P.

Cătră P. T. Cetitori!

Din nou rugăm pe On. Abonenți cari sînt încă în restanță cu abonamentele de pe anii trecuți se binevoiescă a le trimite fără amênare, avînd și noi cele mai mari lipsuri.

Administrațiunea.

Noutăți.

Intru mărirea lui Dumnezeu. Subscrisul lui tin de datorință a publica următoarele donațiuni făcute cu ocaziunea anului nou în favorul bisericii gr. cat. din Comana inferioară și anume: Ioan Dragomir Conta, Avisalon Gridan Dămian Costea, David Cocșiș, Ana George, Radu Conta, Iosif Sechel și Maria Pop Gridaneanul din Comana inferioară au donat un rînd de vesminte preoțesce în valōre de 70 cor. Mai departe au contribuit Rachia Simon Halmagyi, Marta George Mat. Gridanu, Ana G. Gubernat, Nistor Popa, Ioan Costea Catrini, Ion I. Tanase, Liviū Popa, Nicolae Dămian Costea, Ion G. Niță Costea, Nicolae Simon Gridanu, Georgiu Halmagyi, Vesely Karoly Aureliū Gridan, cîte 2 cor., Moritz Hirschfeld și Achim Popa, cîte 60 fil. Ion Costea Savin, și Inache Conta cîte 40 fil. Nicolae Monea 5 corōne, Victor Halmagyi 4 corōne, Maria Ion Gubernat, Raveca Ioan Mat. Popa, Maria Nicolae Sechel, Grigorie Popa, Dionisie Boeriū, Nicolae Cocșiș primariū, Ana George Bozoea, Ioan Popovici, George Nicolae Duma, Ieronim Andreiū Popa și Aron Furția cîte 1 cor. laolaltă 50 cor., cu care sumă s'au procurat un pour aurit cu tōte apartinētoarele Primăseă contribuenții arătați mulțumită publică în numelē poporului gr-cat. din această parohia, și prea înduratul Dumnezeu să le dea darul și binecuvîntarea sa cerēscă pentru această faptă creștinăscă și să fie de esemplu și altor credincioși, cari se interesează de înfrumșetarea bisericii, Comana-inferioară, în 15 Ianuar 1904. *Iosif Pop* paroh gr-cat.

Vești bune. — *De la Coșocna.* — Primim spre publicare următoarele șire: Tinerimea gr-cat. școlară și adultă din opidul Coșocna încă la începutul postului de născerea Domnului Isus Christos, în frunte cu protopopul și parochul Ioan Hațegan, și harnicul docente Teodor Hurducaciū, și-au pus de țintă ca cu ocaziunea Sărbătorilor Născerii Domnului Nostru Isus Christos, să improviseze o petrecere populară împreună cu teatru, în folosul

școlii gr-cat. locale lipsită de mijloace. Spre care scop s'at ales piesa teatrală „*Măna Costindeana cu părul de aur*,” înscrită cu *Dialoage despre stricăciunea vinarsului, despre cercetarea Bisericii, și despre cumpănirea liniștii și păcii în familie.* A sosit timpul dorit, și a doua zi s'a și făcut începutul în sala școlii gr-cat. locale, sub conducerea harnicului învățator Teodor Hurducaciū. Erau de față toți oficialii de la magistrat în frunte cu Primariu, Dămne, Domnișore, — popor mult gr-cat. și gr-or. — junii și june țerance între cari se vedeau și costume naționale așa cât se mai fi fost o sală. Taxa de intrare carea de și era de abia 40—50 fil, totuși din oferte și taxe s'au suit venitul la 76 corone. După terminarea teatrului jucat numai de tineri țerani și fete țerance dar toți sciutori de carte, a urmat jocul *Călușerul și Bătuta* de 9 tineri, îmbrăcați în costum național, apoi *Romana și Quadriul*, tot de copiii noștri, așa cât străinul vădându-l, admira dexteritatea și abilitatea cu care jucau atât de încântător. Vorbirea de deschidere, o au rostit parochul și protopopul — despre școlă, biserică și foloșele lor. — Laudă merita doctentele, senatul școlastic în frunte cu presidiul, cari se îngijese ca în acest opid, unde magiarul sînt în majoritate, să nu rămănem nici noi îndărăpt! Ar fi de dorit, ca toți doctentii să se nisuescă, a face câte o petrecere populară, prin care poporul se alinesce mai tare de școlă și biserică; să se lase indiferentismul și lenea. Cu de acestea forțe mult se stîrnesce zelul și emutațiunea în popor spre lucrările bune. Cojo-na, în 9 Ianuar 1904. *Unul din cei prezenți.* — *Din Juriul-de-câmpie.* În comuna gr. cat. Juriul-de-Câmpie, în ziua de Crăciunul nostru după amiază s'a făcut cu ceremonie și pietate recerută înseratul, după finirea aceluia M. O. D. Dionisiu Morariu, paroch local și vice-protopop onorar îmbrăcat în odășdii, cu s. cruce în mână, în fruntea unui popor forțe numeros și însoțit de doi miuistranți au mers la pompoasă nouă edificata școlă, unde făcu sfîșțirea apei, stropind cu apă sfîșțită tôte chiliiile, apoi M. O. D. paroch prin o cuvîntare acomodată și cuvinte alese arată poporului asistat lusemătatea și necesitatea școlii, — lipsa de a frecuenta școlă, îndemnă poporul să-și dele copiii la școlă și-și făcu cu cuvinte blânde modesta observare, să nu se uite și la cea mai mică pedepsă ce dör învățatorului o aplică elevilor și pentru aceea să și tragă copiii de la școlă, căci aceea o face silit, și din singurul motiv ca să-și aducă la ordine, să învețe, să-și conducă de pe calea cea rea la cea bună. Matămesce poporul pentru sa rîfîiul ce l-a făcut cu ridicarea școlii, și poftesce

sănătate și viață îndelungată, la ce poporul încă asemenea a răspuns. — Finindu-se ast fei sfîșțirea școlii, poporul s'a depărtat acasă, iar la 6 ore sara iară-și s'a rentors la școlă, unde în folosul aceleia s'a predat piesa teatrală anumit întocmită pentru Crăciun: „*Răsplată păcătoșului*” predată de simpli țerani, cari încă nici odată n'a fost pășit până atunci pe bină și anume: de: Dumitru Berchișan, Petru Ferdean, Ioan Bondor, Alesandru Faragou căsătorit, Ioan Ferdean, Mihailă Pop, Nicolae Bondor, Dumitru Bozan, Mărginean Nicolae, Ioan Telecanu și Petru Pop junii. Producțiunea a reușit peste așteptare spre mulțumirea plăcerea și aplausele publicului present. — După teatru a urmat petrecere populară cu dans până în zorii de zi, când cu toții în cea mai frumoasă ordine, linișțiți și deplin mulțumiți s'au dus la casele săle. — Un semn îmbucurător e acesta. — că după em am observat și esperiat în tot locul unde se află pă-torii, conducători adeverați, poporul nostru se deșteptă, se luminează e inclinat, ba gata și apt spre sfîșțirea și a celor mai nobile și mai mari lucruri. Venitul a fost 32 cor. 58 fil, din cari subtrăgându-se spesele de 10 cor. 20 fil. rămănem venit curat: 22 cor. 38 fil. *Un participant.*

Cărți nouă. Am primit de sərbători următoarele scrieri interesante asupra cărora atragem atențiunea cetitorilor noștri: S. Secula: *Povestiri și schițe*, Arad 1903 pretul 1 cor. Cuprinde 15 bucăți pline de spirit fin de observație Limba bună. L. Gyártás Elemér: *A romániai zsidókérdés*, Budapest 1903 o interesantă scriere asupra chestiilor ovrilor din România, lucrată atât din scrieri de valoare cât se pare că din studii la fața locului. Di autor e simpatie nouă și din motivul, că traduse frumos pentru ziarele magiare povestiri de a noastre saū scōse din viața poporului. Scrierea acesta se află de vîndere la Tipografia noastră și costă 50 fil. — Alex. Lăpădatu: *Vlad Vodă Călugăru* 1482-1496. Monografie istorică asupra unei pagini în no ecate din istoria României. Scrierea aceasta s'a tipărit cu cheltuiiala „fund. universitare Carol I.” Costă 175

Hoensbroech se numesce iesuitul apostatat, care de vre-o câți va ani își face mari „merite” printre protestanți, mai ales printre naționalisti scriind tot ce-i place în contra bisericii catolice și a iesuitilor. Multii nu mai au naștiunță, să asculte calomniile apostatului. Între acestia e și **Dasbach** deputat catolic germân care a promis un premiu mare aceluia care va documenta cu evidință **Hoensbroech** are drept. Nu s'a găsit nime de aceea iusu-**Hoensbroech** a publicat să se apere, și a provocat pe **Dasbach** se recunoșcă „adeverul.” nenăstănu-î îndupleca la acesta. P'a însușit pe **Dasbach**

la tribunal, și tribunalul germân are să judece, că ore catolicii au drept, ori **Hoensbroech**. **Dasbach** neaflănd competent tribunalul, a rugat pe 3 profesori de univesitare catolici, și pe 3 protestanți ca ei să fie juriul competent. Catolicii au primit dar până acum înzădar a cercat și la 28 de protestanți, cari naū voit să primescă.

Petreceri. Corul junimii plugarilor din Soimus (Sălagiu) invită la „*Producțiunea declamatorică-teatrală*” urmată de dans ce se va aranja Duminecă, în 24 Ianuar st. n. 1904, în sala școlii confesional gr. cat. Venitul curat e destinat în favorul bibliotecii. — Meseriașii români din Turda invită la Petrecerea împreună cu teatru ce o vor aranja Duminecă în 31 Ianuarie st. n. e. în sala hotelul „Europa.” Venitul curat e destinat pentru ajutorarea învățăceilor de meserii lipsiți de mijloace.

Necrolog, Nicolae Tipeiu, profesor pensionar în Focșani născut în Zărnești, a încetat din viață în ziua de 29 Decembre 1903 în etate de 70 ani.

† Colegiul prof de la institutul teologic-pedagogic ortodox român din Arad, cu inimă frântă de durere aduce la cunoștință lucrarea din viață a neuitatului coleg profesor **Dr. Ioan Petran**, întimplată la 4/17 l. e. în al 40-lea an al carierii sale profesoriale.

† Amicul nostru Preaon. Dr. Elie. Dăianu a avut marea durere de ași pierde ne senina sa mamă **Ana Dăianu n. Munteanu**, toamă la începutul anului nou după suferințe îndelungate provăduță cu sfîntele taine și înmormîntată de dragostea îndurerărilor săi. Îi trimitem drept neînșămnată mângătere condolințele noastre cele mai sincere.

Odihnescă în pace!

Cărți ce să pot căpeta în Libraria Seminarială

Roua și Bruma C. Scrob	1.50
Povești. I. Ceonga	1.50
Vorbe înțelepte I. Popoviciu	1.50
Vatra Părăsita Slavici	2.—
Din Bătrâni	2.50
Drumuri și orașe Iorga	2.50
Poesii de Alexandri	3.—
Teatru II. III. Alexandri a 1.50	3.—
Vers și proză Alexandri	1.25
Novela A. Brătescu-Voinescu	1.50
Liter. pop. Eminescu	1.50
Ciocoii N. Filiman	1.50
Legende și basme Ispirescu	1.50

Biblioteca Minervei 22 nr. fie care număr 15 fil.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țară și esoperéză

— **împrumuturi pe pămînturi și edificii** —

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2% — 5³/₄%.

Credit personal cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționarii de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără giranți.

— **La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală.** —

„**P E C U N I A**”

întreprindere de credit Sibiu (Nagyszeben).

==== 4 cor. numai 4 cor. ====

Drepturile și datorințele învățătorilor și
==== învățătoarelor confesonale ====

scrisă pe temeiul legilor regulamentelor, ordinațiunilor, instrucțiunilor, hotărîrilor și decisiunilor
==== *principiare* ====

de Dr. Szabó Mihály, inspector regesc

~~~~ tradusă în românesce de ~~~~~

==== Eugen Zaslo, profesor. ====

==== porto postal 20 fileri. ====

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Cele două fețe ale lumii.

Povestire prelucrată după L. Wesskirch.
(Continuare).

Chiar dușmani să fi avut Iova Mărian, acestia încă ar fi trebuit să mărturisască, că ea suporta aceste lovituri ale sortii cu adevărată mărimă de suflet. O singură vorbă de tânguire pentru averea pierdută nu ieși din gura ei. Totă mintea și umblarea ei sta în îngrijirea tatălui bolnav. Se părea, ca și când i-s'ar fi îndoit puterile în îngrijirea lui. Îi umbla în rënd preste zi, păzia nopțile îndelungate la patul său, purta samă de tot, ce trebuia să se facă și nu lăsa să se apropie de patul lui bunii prietini, bărbați și femei cu tânguirile lor false, cari adormecă nenocirea, ca hienele cadavrele, și cari măresc durerea prin bocetul lor și invenineză rana prin sarea lacrimilor lor. Ea cu o manieră dtrză și ironică a le arăta ușa unor ast fel de compătimitori: „Da, casa noastră e pusă în joc, ai dreptate. Ce are a face? Póte că să ne facem alta mai frumoasă.“ Sau: „Nu ne merge bine, asta-i drept, dar apoi credem, că nesce pretini și vecini așa de buni, nu ne vor lăsa pe jos.“

Și nici că nu-i lăsară pe jos pretinii cei buni. Înainte de toate o învățară iară și iară, că tată-so și ea ar fi trebuit să-și întocmescă ceva mai cu istețime afacerile lor. Vedeă și Iova acuma, că în tréba acesta au totă dreptatea, numai cât sfaturile lor erau acum ceva cam prea târzie. Iova pierdându-și răbdarea a le mai tot asculta, la urma urmelor le răspunse:

„Sciți ce, ómeni buni? Sfaturile vóstre toate snt adevărate și bune, numai cât snt ceva prea întârziate. Aici se potrivește zicala: „După ce se înecă vițelul, se copere fântâna.“ Mulțam de ast fel de sfaturi!“

Ómenilor nu le plăcu, cum îi plătise Iova pentru vorbele lor, zise cu bună intențione. „Dacă face cine-va lucruri fără socotelă, atunci se cuvine cel puțin, ca se asculte și sfaturile mai cu minte ale lui Stan și Bran.“ Așa își închipuiau ei.

Singura, care îi facu Iovei un adevărat bine, a fost bătrâna Andreóie, carea într-o Duminecă, după isprăvirea slujbei în biserică îi zise:

„Așa dară voi trebuie să ieșiți din casă cu prima Septembrie, așa ved, că sună scrisórea de pe ușa bisericei.“

Iova afirmă, dând din cap.

„Și ce veți face după aceea? Socotitu-te-ai la asta?“

„Încă nu.“

„Îan veți, dacă n-ai fi cum-va prea fălósă, atunci ți-ai spune ceva —“

„Fălósă, bunică? Adevărat, că gândeam, a mai puté scóte la cale ceva tata și eu — dar acum s'a isprăvit. Ași fi bună bucurósă, dacă i-ai puté câștiga un traiú liniștit la bătrânețe, mai mult nu-mi doresc.“

„La așa ceva poți să ajungi. În uite, noru-mea ar avé lipsă de cine-va, carea să pórté grijă în casă și în grajduri și preste copii. Cam aprigă e noru-mea, nu-i vorbă dar una ca tine, care scie lucra, nu se teme

de așa ceva. Numai cât nu trebuie să ceri multă simbrie. Scií dórá însa-și cât de cu greu să câștigă banii în vrémea de acum pe lângă totă strădania?“

„Nimic nu cer,“ răspunde Iova aprinsă, la față de binele, ce i-se îmbie, „numai dacă tata ar căpéta o chiliuță și de mâncare și ca eu să-l am pe lângă mine și să-i pot purta de grijă.“

„Cât pentru chilie este modru. Stă dór una gólă în căsuța de cătră grădina de pomi.“

„De cătră grădina de pomi? bine, atunci bătrânul séracul va fi scutit de a auți, cum i-se bate în dobă curtea și casa. Dumnezeu să-ți resplátéscă! Nici odată nu voi uita, ce bine ați făcut, tu și noru-ta, mie și tatei.“

Prima Septembrie sosi și cu ea mutarea din casă. Până aci nu sciuse Iova în înțelepciunea ei, cât de tare e legată inima omului de căsuța, în care din întâmplare e născut. Ce lucru mare, o casă? Petri mórte și lemne fără simțiri. O grădină, ce-i asta? Flori și arbori; aceste cresc pretutindenea.

Și acuma dintrodată casa se prefăcu într-o ființă vie, a cărei grinți sciau să-și spună povești din timpurile trecute, a cărei podele pocneau tânguitoriú la despărțire sub picioarele ei, a cărei ferești góle se uitaú la ea ca nesce ochi mari plini de durere, în cari nu se află lacrimi. Și tufele din grădină îi șoptiau: noi nu înverđim pretutindenea, nu crede așa ceva. Melinul (scumpia), sub care ți-ai legănat păpușa, numai aicea cresce: tufa de soc, sub care ai învățat și cântat nicăiri în lumea largă nu se află, de cât aici.

Și porumbii, cum sburaú în jurul ei, ca și când ar sci, că-și íca rămas bun de la ei; vacile cât de cu durere mugiau, când le duse cel din urmă nutreț! Cocoșul de pe gunoiú, cu un picior ridicat în sus, încetă de a ricăi, ca cu capul plecat într-o parte să se uite la ea, când trecea pe lângă el: el nu era dedat a vedé lacrimi în acesti ochi limpeđi. Despărțirea, de la toate aceste, cât de amar îi cădea! Mița care se întindea la sóre pe coperișul cotigarului de galițe, cănele credincios, carele miorlăind o trăgea de haină, nu-i puté lua cu sine. Nu sciuse până acuma, cât de tare este legată inima ei de toate aceste! Chiar și mușcele, de pe păharele de bere cu care atăta se luptase mai înainte, acum îi păreaú, ca și când s'ar ținé de ea, ca nesce prietine intime, de casă.

Înse era de lipsă, să arete tãrie de inimă. Tată-so nici de cum să nu vadă, cât de tare o dóre la inimă. Bătrânul tot așa i-și propuse. Nóptea întrégă o petrecu în lacrimi, dimineța înse se aréță cu capul sus și cu fața liniștită și îndrăsnéță.

„Uite, Iová, omul în lumea asta trebuie să trecă prin toate. Colo la Andreóia, în căsuța de cătră grădina de pomi, i-mi va merge fórté bine.“

Apoi trecură prin curte. Iova spriginea pe tatăl său ologit.

„Tată, nu gândi la cele ce le lași după tine. Cel puțin noi doi rămânem la olaltă.“

„Cređi tu, că mie așa imi pasă de tare de băraca aceea vechie? Cu tropéscă-se peste

mișelul de Levi, peste ticălosul de șerpe trăitorii!“ Și se încerca să fluere în batjocură dar nu-i succese.

„Tată, noi sntem ómeni cu minte, noi nu facem nimic din așa ceva“ murmură Iova.

Apoi, ca și când s'ar fi înțeles, întórseră capul unul în dreapta, altul în stânga, și améndorora li-se auđi așa ceva ca un suspin de pe buzele lor. Dar nice unul nu mai întreba ce a fost acesta.

Trecénd prin sat cătră curtea Andreóiei serioși și cu demnitate, satul întreg iar se uni în părerea: că ați pãrasi casa și moșia, fără a nici nu te uita îndărépt la ele, numai una ca Iova lui Mărian o póte scóte la cale.

La pórtă îi aștepta țărana: „Credeam, că nu o se mai sosiți odată. De lucru este preste cap, dar apoi tu Iová scií, cum să prinđi lucrul! și copii au respect de tine.“

„Mai întâi lasă-mé, să duc pe tata în chilia lui“ se rógă Iova, și țărana arată prin curte în jos: „colo, colo!“

Cruciș în cale sta Culița, copilul cel mare a țăranei. Acum nu sãri să-i deie mâna, nici să-i zică cel puțin: „bună ziua“, bufnind de ris zice: „Ían uitați cum, schiópătă bătrânul Marian, iacă așa,“ și-i imită mersul.

Bunică sa carea ședea pe bancă dinaintea ușei la sóre; rise la acesta zicénd: Drept are! Se pare, că nu mai calci cu pași așa țapeni ca altădată, vecine!“

„Cum vré Dumnezeu“ zice Iova, trecénd mai încolo.

Chilia era spațiosă, dar gólă. Numai scannul cu jilț, adus de mai înainte de acasă, era podóba cea mai frumoasă în chilie. Dinaintea ferestei se ridica zidul de la grajd și dealături lângă el un nuc mare, cari întunecau tare căsuța. „Tată, tu poți ședea pe bancă de dinaintea ușii, când îi vreme frumoasă“ îl mângăia fata și îl sărută pe frunte. El se lasă obosit în scaunul său cu jilț. Ea împreunându-și mânilor zise: „Dumnezeu să binecuvinte intrarea noastră!“

„Amin!“ murmură bătrânul.

Eșind Iova din casă o prinde Culița de haină, zicéndu-i:

„Dreptu-i, tu Iovuță, că acum tu ești servitóre la noi?“

„Drept, Culiță,“ răspunde fata, pe carea o cam impuse la inimă cuvintul „servitóre,“ și nu-i așa, Culiță, că noi vom fi buni prietini la olaltă?“

Băiatul înse, punéndu-și améndoué mânilor la spate zice: „Eu nu prind pretinie cu servitórele.“

„Vorbe copilăresci! gândesce Iova, ómeni cu minți nu bagă în samă așa ceva.“ — Ceva ciudat era înse totu-și. Altă dată, când se arăta Iova în curte, țărana o ducea în chilia de frunte a casei, îi puneă înainte dulcéță și făcea o față atât de dulce, cât Iova nededată cu dulcéțurile, le ținea aceste de lucru mare. Astăzi: „Dute în culină, și veđi să se gate améza. Deți-e fóme, pânea-i pe masă.“

(Va urma.)

De la frații români istriani.

(Continuare).

C.

cap = kap.
 car = voz
 căciulă = baretă.
 căput = kamizolă.
 cămăsa = kemesa.
 cărpa = kârpa.
 caut pe mama = cavi pe maia.
 câte ori = câte vote.
 a cărpi = kârpi.
 cărcimă = osteria.
 casarmă = kasarma.
 cald = cad.
 călcăiū = peta.
 calfă = garzon.
 capitan = kapitan.
 când = kând.
 căne = brec.
 carne = karne.
 cât = kât.
 cărte = liber.
 cal = kal pl. kalj.
 casă = kasa.
 a cânta = kanta.
 a căuta = cerși.
 cercei = urekine, de la urekije.
 acel = cel.
 cenuse = ceruse.
 creion = lapis, art. lapisul.
 a se certa = sfădi, svadi.
 cer = cer.
 cere = kojumbar.
 chee = kljuō.
 chiar = insta. bas.
 a chema = kljema.
 a cheltui = spendei.
 ciocan = băt. dem. bătic.
 ciorapi = strintū. bievi.
 ciorapi de lână = skafunice.
 cioc = kljun.
 cine = cire.
 cimiter = cimiter, grob.
 a cina = cira.
 cioban = pastir.
 ciafă = clafă.
 ciță = cica.
 cloacă = kocka.
 clae = kopa.
 a clădi = kladi.
 clopot = klopot. dim. klopotiō. oile portē la noi clopote.
 cosarca = spărtă, pl. spărtele, spărta pljire de smokir.
 a cosi = kosi, anu cesta noi am kosit ōde ūr.
 cotul mâni-i = kuvatā. kuvatu mev are mare os.
 cōstele = kostele, kostele lui fratele meu is prekinite.
 cōdă = koda, pl. kodele, ljepuru are mika kodă.
 copt = kopt, fem. kopte, merele is veō kopte.
 cocos = kokot. dem. kokotic. pl. kōkoci.
 contract = kontrakt, cace mev veō a fakut kontrakt
 cōză = koza, pl. kozile koza de ljepur ie musatē.
 corōnă = korona, korona Avstriei je musatē.

covertă = koperta, koperta de vapor se spēlē saka zi.
 corn = korn. kornu de kapre ie mare.
 credința = véra, véra nostra ie ca mai bure.
 crumpene = kumpir: noi mankam cude kumpir.
 creri = mozljan. art. i. mozljani de oie is bur.
 creșta = kresta. krēsta in kokotu ie roise.
 cōra ce se face pe o tatură a corpului = krestă.
 cruce = kriz. noi avem akase ur kriz betar
 a crește = krēste. omu tirar krēste vred (iute).
 cue = cavli, la noi se vinde ōde cavli.
 cuțit = kucit. ku kucitu se talje porku.
 cufer = kufer, banl. eu voi kumpera ur baul
 a curăți = acisti. postelele lui fratele mev is kurate, (ocisittē)
 curechiū = kapuz. la noi omiri mārānkă cude kapuz.
 englă = buōe. fecori la noi se zokă ku buēile.
 carcau = puric. saki (tot) om are la noi purici.
 țnică = rakie, omiri la noi zalie beu rakie.
 a cuteza = kuteza. omiri av kutezat fura.
 a cumpăra = kumpăra io am kumperat o urē.
 a curge = târli. târlē. apa kurge musat in bo-kē (pădure)
 cucuruz = trukinje. anu cesta a fost cude trukinje.
 curat = kurat, mie'm piēze kurat.
 cuib = kuib (de pasere) la noi is ōde kuibur.
 cugeta = misli. fratele mev misle kude.
 a cunoște = kunoste.

D.

a da = da. p. e. dém päre.
 deget = zacet. art. zacetu.
 de mine = de mire.
 degetul cel mare de la mână = palăcu.
 deslégă = reslégă. reslegă
 deal = brig.
 departe = largo.
 destin = destin. art. destinu.
 a dejuna = ruci.
 desperat = desperat.
 deasupra = vârde, vârde-de.
 din = din.
 dină = zi. p. e. bună zină = bură zi se deē Domnu.
 dimineața = dimineața. bura dimirētă.
 a direge = opravi. popravi, p. e. am opravit lakru.
 dinț = dinci, diaci melj ās mai aljb nego telj.
 dop = cep dim. cepiō.
 dōre = dore, p. e. me dore capu.
 dop mai mare = kalkun p. e. kalkupu de la bācvă (de la butoiū)
 doctor = dotor.
 dobă = bubānj.
 domnui casi-i = gospodar.
 dolin = zalost.
 drac = drakui p. e. firē draku in tire.
 durmi = durmi p. e. cesta nopte am durmit ōaro bire.
 Dumnezeū = Domnu art. ul.
 dulce = duljee, p. e. viru cesta i-i duljee kași mljara (miere).
 a se duce = duce, pe io m'am dus la baserika.

E.

earnă = iarnă, art. iarna (in cazul din urmă se și folosește).
 ărbă = iarba, p. e. iarba je verde.
 econom = agricultor.
 elemozină = lemozină, astez am dat in baserikă lemozină.
 epure = ljepure, p. e. ljepuru ku uraklji mari.
 epistolă = list, astez am primit din Fiume ur list.
 eri = ierl, p. e. ierl am mānkat galjiră.
 etate = dobă. p. e. el are o dobă de zece an.
 a esi = iesi p. e. preotul a iesit din baserikă. (Va urma).

Andreiū Glavina,
român-istriani.

BIBLIOGRAFIE.

„Enciclopedia Română“, editată din în-sărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român“ de Dr. C. Diaconovich. (Edit. W. Krafft in Sibiiū) Fasc. XXXII. (Tucne—Ulcer).

Acastă publicațiune, in sensul unui anunț anterior al librăriei editore, avea să se termine cu fasc. XXXII. însă din cauza unei serii mai mari de articole importante la lit. T și U (intre cari: Transilvania, Ungaria, Turcia, Uniunea nord-americană. Războiul de treizeci ani.), titli cari aū trebuit tractați mai pe larg. — Direcțiunea „Enciclopediei Române“ nu a putut îndesa întreg restul articolelor cu inițialele T—Z in un fascicol, ci s'a vëdut constrinsă a adăuga publicațiunii încă și un al 33-lea fascicol, care se află deja sub tipar și se va trimite abonatiilor in decursul lunii Februarie 1904.

Fasc. XXXII. editat la Anul-noū cuprinde cam 2500 articole, aprōpe întreaga lit. T și o parte din U (până la cuvintul „Ulcer“).

Abonamentele se fac la W. Krafft, in Sibiiū și se primesc numai pentru publicațiunea întreagă. Prețut de prenumerare: pentru 33 fasc. cor. 66.— (in România: lei 82.50).

BIBLIOTECA UNIREI.*)

1. Benhur saū zilele lui Mesia, de Levis Valace, 2 v. 2.90
2. M. Eminescu. Studiū critic 90
3. Câte-va momente din incepturile bisericei rom. de C. Auner 20
4. Nume de familie la români din Ungaria, de A. Viciū. 12
5. Din viața lui I. Micul de M. Străjan 16
6. Albertina Povestire de Dr. V. Bojor. 30
7. Cestiuni din dreptul bis. unite p. I. II. 3.40

*) Aceia, cari vor comanda de odată toți 7 Nr.ii, ii primesc cu 5.50 cor. in loc de 7.98 cor.

Posta „Unirii“.

Am primit și chitat abonamentul de la Csandlos, pe 1904 pătrariul 1, Fizes (posta Hidalmás) abon. ce ni-l'ati trimis in 6/11. 1902 este pe anul 1902, nu pe 1903. Plătire mai înainte a fost in 4/11. 1901 pe an 1901. Decī, in 1902 n'a fost plătīt nimic, Gyenyēte pe 1903.

Editor și redactor răspundător:
Aurel C. Domșa.

Publicațiune.

Proprietatea bisericii gr.-cat. din **Tür**, în mărime de 80 jugh. catastr., comasată în o tablă — forma unui quadrat — în nemijlocită apropiere de comună, constatătoare din 30 jughere țelină în o masă, și 50 jughere arător învrstat cu mai multe țeline, de pe cari să cosește fân și otavă, — să dă în arândă începând cu 1 April 1904, pe 3 eventual și pre 6 ani, cu suma de **480 cor.** plătibile în 2 rate, și anume în 1 April și 1 Septembrie a fie-cărui an. Loc forte bun și de pășurat de oi, cai sau vite cornute, având tabla de basă un rîu, carele își are isvorul în fântâna cu apă sărată a comunei dela carea nici arândatorul nu e eschis. Informațiunile mai detaliate să dau de oficiul parochial gr.-cat. al **Tür-ului** p. u. **Balázsfalva**, pe lângă acuderea unei marce postale de 10 fil.

Oficiul parochial, în conțelegere
1 (1-4) cu curatorul bisericesc.

3165/1903 număr
tkvi.

(2) 1-1

Arverési hirdetmény.

A balázsfalvi kir. járásbiróság. mint teiekkvi hatóság közbirre teszi, hogy a Patria balázsfalvi takarekpénztár r. t. végrehajtónak Pupa Onu és társai végrehajtást szenvedők ellen 160 K. — fillre s jár. iránti végrehajtásos ügyben a türí 70 számú telekjegyző könyvben:

A † 4 rendsz: 756 hrsz. ingatlanokra 1 kor, — továbbá Strezsán Kasztrandinuak a türí 112 sz. tjkvben. A † 240. 241 hrsz

bázás beltelkére 470 Kor. a 26 rend: 1475. 1476 hrszra 222 kor. — a 27 r. 1804 hrszr. 60 kor. — a 28 rend: 1874 hrszra 96 kor. — a 29 r. 2002 hrsz. szőlőre 30 kor. — a 30 rend: 2299 hrsz szőlőre 64. — a 31 r: 2312 hrsz. szőlőre 4 kor, — a 32 r: 2607 hrszra 44 kor. — a 33 rendsz. alatt bejegyzett 2272/548969 rész közös marha legelőeli illetn.éyére 102 kor s végül a 34 rendsz. alatt bejegyzett $\frac{295}{316718}$ ad rész Vu'kái-beli közöselgelőbeli jutalékára 3 kor, — összesen 1106 koronában megrállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1904 év február hó 19-én d. e. 10 órakor** a telekkvi iroda helviségben tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10% át készpénzben, vagy az 1881 LX. tez. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított óratékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 évi LX: tez: 170 §-a értelmében a bánatpézt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény: átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság mint telekkvi hatóság.

Balázsfalván 1903 évi. okt. hó 27-én.

Csi-zér.
kir albiró.

3066/1903 szám
tkvi.

(2) 1-1

Arverési hirdetmény.

A balázsfalvi kir. járásbiróság. mint telekkvi hatóság közbirre teszi, hogy a „Patria“ balázsfalvi takarekpénztár r. t.

végrehajtónak Lupea Todor. és társa besenyői lakosok végrehajtást szenvedők ellen 100 K. — fillre s jár. iránti végrehajtásos ügyben a besenyői 28 számú telekjegyző könyvben:

A † 1 rend: 111. 112. 113. 114 (115. és 116 hrsz: (utábbi 5 hrsz. 2 taház) ingatlanból megillető 1/6 ad rész jutalékra 331 Kor. 66 fillérben. — valamint Obrezsán Nekita. végrehajtást szenvedőnek a besenyői 286 sz. tjkvben. A † 1 r: 862 hrsz. ingatlanára 253 korona. — és ugyan ennek a besenyői 270 sz. tjkvben. A † 863 hrsz. ingatlanára 297 korona összesen 881 Kor. 66 fillérben megrállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1904 év február hó 6-án d. e. 10 órakor** Besenyő község házánál tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól és el fog adatni.

Arverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. tez. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított óratékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 évi KX: tez: 170 §-a értelmében a bánatpézt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság mint telekkvi hatóság.

Balázsfalván 1903 évi. okt. hó 18-án.

Csi-zér.
kir. albiró.

55 (4-10)

AVIS

Subscrisa societate comercială vrënd să-și desfacă depositul său de vinuri bune și veritabile de pe Têrnave și Murăș, aduce la cunoștința On. Public, că vinde en gros și cu prețuri moderate vin de masă din 1900 risling, și vin de desert din 1898.

Blaș la 1 Decembre 1903.

„CONSUM“
societate comercială pe acții.

Moda nouă

este numele unei foi indispensabile pentru orî ce damă și a cărei lipsă s'a simțit de mult.

==== Conține numeroase Gravuri de cele mai noue toalete, ====
 Rochii, pălării, corsaje, mantile, broderii, costume de bal, de vizită, modele de toalete
 pentru dame, domnișore și copii,

==== Precum și diferiți articlii despre îmbrăcăminte, croire etc. ====
 și frumoase părți din literatura ușoră: romane, poezii : Costă pe an 12 cor. pe 1/2 an 6 cor. pe 1/4 an 3 cor.

Abonamentele se pot face la

4 (1-5)

Tipografia Seminarială din Blaș (Balázsfalva)

Trimițindu-se banii înainte.

Comunicarea trenurilor

prin gara Kiskalloszög (Blaș)

(valabil din 1 Octobru 1903).

număr	gare		de la
Teny - Tóvis			
228	persone	persone	102
1260	mixt	mixt	215
700	accelerat	accelerat	904
982	accelerat	accelerat	1228
Coppa - Kis-Kapus			
104	persone	persone	221
246	mixt	mixt	1243
906	accelerat	accelerat	794
1909	accelerat	accelerat	251
Sévárd			
408	mixt	mixt	826
948			650

(29) 16-20

==== Fundat în anul 1789. ====

ERNEST KRICKL & SCHWEIGER,

literanți de curte ces. șireg. pentru materie de mătășă și ornamente sacre.

Viena I. Kohlmarkt 2.
 „la porumbul alb”.

Recomandă

ornatele sacre, pregătite strict după ritul grec. ca de es. falone, diaconale, sticharii, saecos, omofor, epigonation, mitre, mandii, plașanice, baldachine, prapori etc. cum și toate utensiile și vasele sacre de metal, ca disc, ciboriu, cruce, chivot, artoclasie, tricheriu și dicheriu, cadelnice, candelabre etc. toate pregătite solid și cu prețul cel mai ieftin de fabrică.

Cataloge ilustrate se trimit la cerere gratis și franco.

==== Eminescu și Coșbuc ====

de ALEXANDRU GIURA profesor.

==== Prețul 1 corónă. ====

N o ũ!
**Lampă electrică de
busunar**
cu mecanism american

— indispensabilă pentru ori ce economie casnică. —

Se poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corespunzătoare.

Ea fie care e de lipsă pentru luminarea chiliei, treptelor, ambitelor și locațiilor laterale.

Pentru ofițeri la exerciții, pădurarilor și vânătorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medici și moșe cu ocaziunea vizitelor de noapte. În fabrice, mori, pivnițe și depozite unde se păstrează materii explozive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru economie este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covore. Pe proprietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu acesta te poți sui și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1-20 cor. subministrăm altul nou. **Prețul 4 cor.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin cu 5 cor.

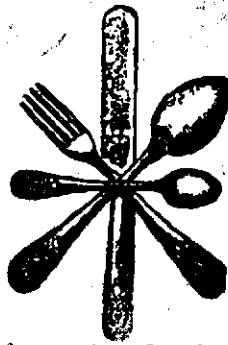
— Strat de rezervă corone 1-20. —

Se trimite cu rambursă de
Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Proféta 5.

(56) 4-10

Cumpărare ocazională!

— 32 bucăți numai 6 fl. —

În urma preamarelui deposit a unei fabrici de obiecte de metal, sumă incredințat se vind marfa, acesteia în prețul cu care se fac. Spedez dară, până când depositul susta, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într-o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sitia de străcurat laptele și 1 sitia de străcurat supa.

32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite. Acestea mai de mult au costat 25 fl.

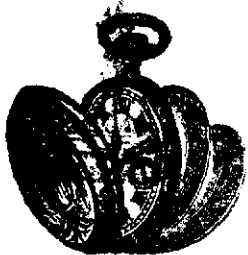
Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuiesce cu cel mai scump argint, și ca unul fie-care să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni.

Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să lipsescă din nici o casă.

Singurul expeditor este:

Iosif Auffenberg's Centrale
Budapesta VI., Strada Proféta 5.

— Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs. —

(44) 10-20

8 zile se lasă
probă.

Numai 2-75 fl.

Să trimită cu ram-
bursă ori anticipân-
du-se prețul.

Un excelent ceas de busunar Remontoir, de nichel sistem „Patent Roskopf”. Se vinde cu garanță de 3 ani. — Se dă gratis și o frumoasă catenă aurită și alte articole de reclam.

Celor ce nu le convine li se retrimite banii.

M. I. HOLZER

mare deposit de ceasuri și juaere.

(Austria) Krakovia Dietelgasse 66.

Liferantul oficialilor de stat.

Prețcuranturii se trimit la cerere gratis și franco.

— Se caută agenți. —

— Anunțul se poate reproduce. —

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA”

— întemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune, edificiul de ori ce fel, mărfuri, mobile, vite și produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții, asigurări de zestre, de copii, rente, pe viață etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicoală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului scadent.

Fonduri de rezervă și de garanție specială,

cu finea anului 1900: **1,303.572 cor. 15 bani.**

Valori asigurate contra incendiului: **72,420.299 corone.** Capitale asigurate asupra vieții: **9,248.543 corone.**

Pentru despăgubiri de incendii 3,003 550 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,738.793 c.

Oferte și ori ce informațiuni se pot primi de la:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5, et. I., curtea I., precum și de la subagenții din toate comunele mai mari.

Agenturii principale:

în Arad, Brașov, Cașovia, Cluș, Timișoara și Făgăraș.

(5) 41-52